

Van ver gekomen...

Gezondheid van Eritrese vluchtelingen

Eindhoven, 20 juni 2017

Inge Goorts en Dlama Legiag

Wat gaan we vandaag doen?

- Verkenning Van ver gekomen
- Uit de praktijk > werken met sleutelpersonen
- Casus

Cijfers

- Wereldwijd zijn er 379.766 Eritreeërs op de vlucht (2015, UNHCR).
- In 2015 vragen 8.424 Eritreeërs asiel aan in NL. In 2016 zijn dat er 2.870. In de eerste twee maanden van 2017 zijn dat er 612. (2016/2017, IND).
- In 2016 zijn 1237 aanvragen van AMV's

Geschiedenis

- 1983-1991: eerste groep Eritreeërs komt naar NL
- Begin jaren '90: tweede groep Eritreeërs
- 1998-2000 derde groep
- 2014 – heden: vierde groep

De vlucht naar Europa

- Vaak via Sudan en Ethiopië en vervolgens vanuit Libië oversteek Middellandse Zee
- Zeer risicovol, door afhankelijkheid mensensmokkelaars, tocht door woestijngebieden en verblijf in Sudan en Libië.
- Veel (seksueel) geweld tijdens de vlucht

Onderwijs

- Groot verschil in opleidingsniveau (stedelijke vs rurale omgeving)
 - In 2012 gemiddeld 67% geletterd
 - In 2010 is 89% van jongeren (15-24jr) geletterd
- laaggeletterdheid/ lage gezondheidsvaardigheden

Bron: UNESCO

Gezondheid en welzijn

Kwetsbare doelgroep \leftrightarrow Veerkracht

Fysieke gezondheidsproblemen

- Scabies
- Malaria
- Chronische hepatitis C
- TBC

Seksueel en fysiek geweld

- Seksueel geweld en verkrachtingen komen veel voor
- Individueel effect
- Effect op samenleving
- Ook onder mannen, als getuige of slachtoffer
- Fysiek geweld: tijdens dienstplicht en tijdens vlucht

- Moeilijk bespreekbaar door angst voor uitsluiting
- *'kaluot zegedu ahlifom iyom'*

Seksuele en reproductieve gezondheid

- Weinig kennis over voorbehoedsmiddelen en soa's.
- Kwetsbare doelgroep > relatief veel onveilige seksuele contacten en “ongeplande” zwangerschappen
- Homoseksualiteit
- VGV

Psychosociale gezondheid

- Veel psychosociale klachten (stress, piekeren, slapeloosheid)
- In relatie tot sociaal isolement en schulden (door reis en remittances)
- Taboe
- Toename gebruik alcohol en drugs door teveel aan vrije tijd
- Sociale isolatie > belang van de groep

AMV

- In 2015: ca 16% van de Eritrese vluchtelingen is AMV
- Opgroeien in Eritrea
- AMV in pleeggezinnen (< 15 jr in pleeggezin, idealiter bij een landgenoot)
- Leeftijd en geldzaken
- Mogelijk wantrouwen jegens volwassenen

Gezinshereniging

- In 2015: 812 Eritrese gezinnen herenigd
- Risico's gezinshereniging

Aanbevelingen (1)

Versterken veerkracht:

- integrale, parallelle aanpak van inburgering, integratie en gezondheid vanaf azc
- Breng in kaart wat opleidingsniveau en competenties zijn en sluit hier op aan met aanbod.
- Maak Eritrese vluchtelingen wegwijs
- Betrek Eritrese vluchtelingen zelf

Aanbevelingen (2)

Aanpak van problemen

- Integreer SRGR zoveel mogelijk in onderwijs en inburgering
- Zet in op weerbaarheid van meisjes
- Begeleid (aanstaande) jonge Eritrese ouders
- Investeer in het opbouwen van vertrouwen
- Werk met groepjes
- Houd bij huisvesting rekening met voorkomen sociaal isolement
- Leer jongeren hoe om te gaan met geld

Werken met sleutelpersonen, omdat

- Je dan beter weet wat goed gaat en wat ze nog nodig hebben;
- Mensen dan zelf een waardevolle bijdrage leveren;
- Het zorgt voor inclusie en eigenaarschap;
- Zij weten hoe groepen bereikt kunnen worden;
- Ze bruggen kunnen slaan en netwerken verbinden;
- Ze uit eigen ervaring kunnen spreken en dus anderen daardoor goed kunnen voorlichten;
- Het positief uitwerkt op de integratie en gezondheid van deze mensen zelf én andere nieuwkomers.

→ Zie handreiking Actieve rol statushouders

Kennisdelingsprogramma Gezondheid Statushouders

Wat gaan we doen?

- Pool van 50-75 sleutelpersonen opzetten en trainen
- Als partner en adviseur richting gemeenten
- Als voorlichter over (taboe) onderwerpen
- Ontwikkelen materialen en interventies

Eritreërs Gezond

Casus Aster

Aanpak

Preventie

- Activering en bewegen
- Outreachende benadering
- Vroege signalering
- In gesprek gaan, veel uitleg
- Ken de vluchteling
- Samenwerking

Aanpak

Curatie

- Cultuur sensitief
- Kijk verder dan lichamelijke presentatie
- Exploreer eigen ideeën
- Zoek gezamenlijke verklaring
- Veel uitleg
- Betrek familie en gemeenschap
- Outreachend, blijven volgen
- Verder gewoon handelen

Meer info

Pharos, rapport 'Van ver gekomen'

KIS, verkenning 'Integratiekansen van Eritrese vluchtelingen in Nederland'

Pharos > Kennisdelingsprogramma (www.pharos.nl)